

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീമാൻ വേംകടനാഥാർയഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |
വേദാന്താചാർയവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

|| ശ്രീ സംക്ഷേപരാമായണം ||

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using skt and Hellingman's T_EX for Malayalam.

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

॥ ശ്രീ സംക്ഷേപരാമായണം ॥

॥ ശ്രീമദ്രാമായണ പഠനോപക്രമേ അനുസന്ധയാഃ ശ്ലോകാഃ ॥

രാമാനുജ ഭയാപാത്രം ജ്ഞാനവൈരാഗ്യ ഭൂഷണം |
ശ്രീമദ്ഭംകടനാമാർയം വന്ദേ വേദാന്തദേശികം ॥ 1 ॥

ലക്ഷ്മീനാഥസമാരംഭാം നാഥയാമുനമധ്യമാം |
അസ്ഥദാചാർയപർയന്താം വന്ദേ ഗുരുപരംപരാം ॥ 2 ॥

യോ നിത്യമച്യുതപദാംബുജയുഗ്മരുക്മ
വ്യാമോഹതസ്തദിതരാണി തൃണായമേനേ |
അസ്ഥദ്ഗുരോർഭഗവതോസ്യ ഭയൈകസിന്ധോഃ
രാമാനുജസ്യ ചരണൗ ശരണം പ്രപദ്യേ ॥ 3 ॥

മാതാ പിതാ യുവതയസ്തനയാ വിഭൂതിഃ
സർവ്വം യദേവ നിയമേന മദമ്പയാനാം |
ആദ്യസ്യ നഃ കുലപതേർവ്വകുളാഭിരാമം
ശ്രീമത് തദംഘ്രിയുഗളം പ്രണമാമി മുർധ്നാ ॥ 4 ॥

ഭൂതം സരശ്ച മഹദാപവയ ഭട്ടനാഥ
ശ്രീഭക്തിസാര കുലശേഖര യോഗിവാഹാൻ |
ഭക്താംഘ്രിരേണു പരകാല യതീന്ദ്ര മിശ്രാൻ
ശ്രീമത് പരാങ്കുശമുനിം പ്രണതോസ്ഥിനിത്യം ॥ 5 ॥

പിതാമഹസ്യാപി പിതാമഹായ
പ്രാചേതസാദേശ ഫലപ്രദായ |
ശ്രീഭാഷ്യകാരോത്തമ ദേശികായ
ശ്രീശൈല പൂർണ്ണായ നമോ നമസ്താത് ॥ 6 ॥

ശുക്ലാംബരധരം വിഷ്ണും ശശിവർണ്ണം ചതുർഭുജം |
പ്രസന്നവദനം ധ്യായേത് സർവ്വവിഘ്നോപശാന്തയേ ॥ 7 ॥

യസ്യ ഭിരദവക്രതാഭ്യാഃ പാരിഷ്ഭ്യാഃ പരഃ ശതം |
വിഘ്നം നിഘ്നന്തി സതതം വിഷ്വക്സേനം തമാശ്രയേ || 8 ||

ജ്ഞാനാനന്ദമയം ദേവം നിർമ്മലസ്ഫടികാകൃതിം |
ആധാരം സർവ്വവിദ്യാനാം ഹയശ്രീവമുപാസ്മഹേ || 9 ||

കുജന്തം രാമരാമേതി മധുരം മധുരാക്ഷരം |
ആരുഹ്യ കവിതാശാഖാം വന്ദേ വാൽമീകികോകിലം || 10 ||

വാൽമീകേർമ്മുനിസിംഹസ്യ കവിതാവനചാരിണഃ |
ശൃണ്വൻ രാമകഥാനാഭം കോ ന യാതി പരാം ഗതിം || 11 ||

യഃ പിബൻ സതതം രാമചരിതാമൃതസാഗരം |
അത്യപ്തസ്തം മുനിം വന്ദേ പ്രാചേതസമകൽമഷം || 12 ||

ഗോഷ്പദീകൃതവാരാശിം മശകീകൃതരാക്ഷസം |
രാമായണമഹാമാലാരത്നം വന്ദേ നിലാത്മജം || 13 ||

അജ്ഞാനാനന്ദനം വീരം ജാനകീശോകനാശനം |
കപീശമക്ഷഹന്താരം വന്ദേ ലംകാഭയംകരം || 14 ||

മനോജവം മാരുതതുല്യവേഗം
ജിതേന്ദ്രിയം ബുദ്ധിമതാം വരിഷ്ഠം |
വാതാത്മജം വാനരയുഗ്മമുഖ്യം
ശ്രീരാമദ്വതം ശിരസാ നമാമി || 15 ||

ഉല്പംഘ്യ സിന്ധോഃ സലിലം സലീലം
യഃ ശോകവഹ്നിം ജനകാത്മജായാഃ |
ആദായ തേനൈവ ദദാഹ ലംകാം
നമാമി തം പ്രാഞ്ജലിരാജ്ഞനേയം || 16 ||

ആജ്ഞനേയമതിപാടലാനനം
കാഞ്ചനാദ്രി കമനീയവിഗ്രഹം |

പാരിജാത തരുമൂല വാസിനം
ഭാവയാമി പവമാനനന്ദനം || 17 ||

യത്ര യത്ര രഘുനാഥകീർത്തനം
തത്ര തത്ര കൃതമസ്തകാഞ്ജലിം |
ബാഷ്പവാരിപരിപൂർണ്ണലോചനം
മാരുതിം നമത രാക്ഷസാന്തകം || 18 ||

വേദവേദ്യേ പരേ പുംസി ജാതേ ഭശരഥാത്മജേ |
വേദഃ പ്രാചേതസാ ഭാസീത് സാക്ഷാത് രാമായണാത്മനാ || 19 ||

ചരിതം രഘുനാഥസ്യ ശതകോടി പ്രവിസ്തരം |
ഏകൈകമക്ഷരം പ്രോക്തം മഹാപാതകനാശനം || 20 ||

ശൃണ്വൻ രാമായണം ഭക്ത്യാ യഃ പാദം പദമേവ വാ |
സ യാതി ബ്രഹ്മണഃ സ്ഥാനം ബ്രഹ്മണോ പുജ്യതേ സദാ || 21 ||

വാൽമീകി ഗിരി സംഭൂതാ രാമസാഗര ഗാമിനീ |
പുനാതി ഭൂവനം പുണ്യാ രാമായണ മഹാനദീ || 22 ||

ശ്ലോകസാരസമാകീർണ്ണം സർഗ്ഗകല്ലോലസംകുലം |
കാണ്ഡഗ്രാഹ മഹാമീനം വന്ദേ രാമായണാർണ്ണവം || 23 ||

യഃ കർണ്ണാഞ്ജലി സംപുടൈരഹരഹഃ
സംയക് പിബത്യാദരാത്
വാൽമീകേർവ്വദനാദവിന്ദ ഗളിതം
രാമായണാഖ്യം മധു |
ജന്മ വ്യാധി ജരാ വിപത്തി മരണൈ-
രത്യന്ത സോപദ്രവം
സംസാരം സ വിഹായ ഗച്ഛതി പുമാൻ
വിഷ്ണോഃ പദം ശാശ്വതം || 24 ||

തദുപഗത സമാസ സന്ധിയോഗം
സമമധുരോപനതാർത്ഥ വാക്യ ബദ്ധം |
രഘുവര ചരിതം മുനിപ്രണീതം
ദശശിരസശ്ച വധം നിശാമയധം || 25 ||

ശ്രീരാഘവം ദശരഥാത്മജമപ്രമേയം
സീതാപതിം രഘുകുലാമ്പയരത്നദീപം |
ആജാനുബാഹുമരവിന്ദ ഭദ്രായതാക്ഷം
രാമം നിശാചരവിനാശകരം നമാമി || 26 ||

വൈദേഹീസഹിതം സുരദ്രുമതലേ
ഹൈമേ മഹാമണ്ഡപേ
മധ്യേപുഷ്പകമാസനേ മണിമയേ
വീരാസനേ സുസ്ഥിതം |
അഗ്രോ വാചയതി പ്രഭഞ്ജനസുതേ
തത്ത്വം മുനിഭ്യഃ പരം
വ്യാഖ്യാന്തം ഭരതാഭിഭിഃ പരിവൃതം
രാമം ഭജേ ശ്യാമലം || 27 ||

ആപദാമപഹർത്താരം ദാതാരം സർവ്വസംപദാം |
ലോകാഭിരാമം ശ്രീരാമം ഭൂയോ ഭൂയോ നമാമ്യഹം || 28 ||

ധർമ്മാത്മാ സത്യസന്ധശ്ച രാമോ ദാശരഥിര്യദി |
പൗരുഷേച്ഛാപ്രതിഭന്ദഃ ശരൈനം ജഹി രാവണിം || 29 ||

തപഃസ്വാധ്യായനിരതം തപസ്വീ വാഗ്വിദാം വരം |
നാരദം പരിപ്രച്ഛെ വാൽമീകിർമ്മുനിപുംഗവം || 30 ||
ശ്രീരാഘുനന്ദന പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| അഥ ശ്രീ സംക്ഷേപരാമായണ പ്രാരംഭഃ ||

തപഃസ്വാധ്യായനിരതം തപസ്വീ വാഗ്വിദാം വരം |
നാരദം പരിപ്രച്ഛെ വാൽമീകിർമ്മുനിപുംഗവം || 1 ||

കോ നവസ്ഥിൻ സാസ്രവതം ലോകേ ഗുണവാൻ കശ്ച വീര്യവാൻ |
ധർമ്മജ്ഞശ്ച കൃതജ്ഞശ്ച സത്യവാക്യോ ദൃഢവ്രതഃ || 2 ||

ചാരിത്രേണ ച കോ യുക്തഃ സർവ്വഭൂതേഷു കോ ഹിതഃ |
വിഭാൻ കഃ കഃസമർത്ഥശ്ച കശ്ചൈകപ്രിയദർശനഃ || 3 ||

ആത്മവാൻ കോ ജിതക്രാധോ ദ്യുതിമാൻ കോഽനസൂയകഃ |
കസ്യ ബിഭൃതി ദേവാശ്ച ജാതരോഷസ്യ സംയുഗേ || 4 ||

ഏതദിച്ഛരാമ്യഹം ശ്രോതും പരം കൗതൂഹലം ഹി മേ |
മഹർഷേ ത്വം സമർത്ഥോഽസി ജ്ഞാതുമേവംവിധം നരം || 5 ||

ശ്രുത്വാ ചൈതശ്ര്തിലോകജ്ഞോ വാൽമീകേർന്നാരദോ വചഃ |
ശ്രൂയതാമിതി ചാമന്ത്യ പ്രഹൃഷ്ടോ വാക്യമബ്രവീത് || 6 ||

ബഹവോ ദുർല്ലഭാശ്ചൈവ യേ ത്വയാ കീർത്തിതാ ഗുണാഃ |
മുനേ വക്ഷ്യാമ്യഹം ബുദ്ധ്യാ തൈര്യുക്തഃ ശ്രൂയതാം നരഃ || 7 ||

ഇക്ഷ്യാകുവംശപ്രഭവോ രാമോ നാമ ജ്ഞൈഃ ശ്രുതഃ |
നിയതാത്മാ മഹാവീര്യോ ദ്യുതിമാൻ ധൃതിമാൻ വശീ || 8 ||

ബുദ്ധിമാൻ നീതിമാൻ വാഗ്മീ ശ്രീമാഞ്ചരത്രുനിബർഹണഃ |
വിപുലാംസോ മഹാബാഹുഃ കംബുഗ്രീവോ മഹാഹനുഃ || 9 ||

മഹോരസ്കോ മഹേഷ്യാസോ ഗുഡജത്രുരരിന്ദമഃ |
ആജാനുബാഹുഃ സുശിരാഃ സുലലാടഃ സുവിക്രമഃ || 10 ||

സമഃ സമവിഭക്താംഗഃ സ്നിഗ്ദ്ധവർണ്ണഃ പ്രതാപവാൻ |
പീനവക്ഷാ വിശാലാക്ഷോ ലക്ഷ്മീവാഞ്ചരുഭലക്ഷണഃ || 11 ||

ധർമ്മജ്ഞഃ സത്യസന്ധശ്ച പ്രജാനാം ച ഹിതേ രതഃ |
യശസ്വീ ജ്ഞാനസമ്പന്നഃ ശുചിർവൃഗ്യഃ സമാധിമാൻ || 12 ||

പ്രജാപതിസമഃ ശ്രീമാൻ ധാതാ രിപുനിഷുഭനഃ |
രക്ഷിതാ ജീവലോകസ്യ ധർമ്മസ്യ പരിരക്ഷിതാ || 13 ||

രക്ഷിതാ സ്വസ്യ ധർമ്മസ്യ സ്വജനസ്യ ച രക്ഷിതാ |
വേദവേദാംഗതത്വജ്ഞാ ധനുർവ്വേദേ ച നിഷ്ഠിതഃ || 14 ||

സർവ്വശാസ്ത്രാർത്ഥതത്വജ്ഞഃ സ്മൃതിമാൻ പ്രതിഭാനവാൻ |
സർവ്വലോകപ്രിയഃ സാധുരഭീനാത്മാ വിചക്ഷണഃ || 15 ||

സർവ്വഭാഭിഗതഃ സദ്ഭിഃ സമുദ്ര ഇവ സിന്ധുഭിഃ |
ആർയഃ സർവ്വസമശ്ചൈവ സദൈവ പ്രിയദർശനഃ || 16 ||

സ ച സർവ്വഗുണോപേതഃ കൗസല്യാനന്ദവർദ്ധനഃ |
സമുദ്ര ഇവ ഗാംഭീര്യേ ധൈര്യേണ ഹിമവാനിവ || 17 ||

വിഷ്ണുനാ സദ്യശോ വീര്യേ സോമവത്പ്രിയദർശനഃ |
കാലാഗ്നിസദ്യശഃ ക്രോധേ ക്ഷമയാ പൃഥിവീസമഃ || 18 ||

ധനദേന സമസ്ത്യാഗേ സത്യേ ധർമ്മ ഇവാപരഃ |
തമേവം ഗുണസമ്പന്നം രാമം സത്യപരാക്രമം || 19 ||

ജ്യേഷ്ഠം ശ്രേഷ്ഠഗുണൈർയുക്തം പ്രിയം ദശരഥഃ സുതം |
പ്രകൃതീനാം ഹിതൈർയുക്തം പ്രകൃതിപ്രിയകാമ്യയാ || 20 ||

യൗവരാജ്യേന സംയോക്തുമൈച്ഛരത് പ്രീത്യാ മഹീപതിഃ |
തസ്യാഭിഷേകസംഭാരാൻ ദൃഷ്ട്വാ ഭാർയാഥ കൈകയീ || 21 ||

പൂർവ്വം ഭത്തവരാ ദേവീ വരമേനമയാചത |
വിവാസനം ച രാമസ്യ ഭരതസ്യാഭിഷേചനം || 22 ||

സ സത്യവചനാദ് രാജാ ധർമ്മപാശേന സംയതഃ |
വിവാസയാമാസ സുതം രാമം ദശരഥഃ പ്രിയം || 23 ||

സ ജഗാമ വനം വീരഃ പ്രതിജ്ഞാമനുപാലയൻ |
പിതൂർവ്വചനനിർദ്ദേശാൽ കൈകേയുഃ പ്രിയകാരണാത് || 24 ||

തം വ്രജന്തം പ്രിയോ ഭ്രാതാ ലക്ഷ്മണോഽനുജഗാമ ഹ |
സ്നേഹാദ് വിനയസമ്പന്നഃ സുമിത്രാനന്ദവർദ്ധനഃ || 25 ||

ഭ്രാതരം ദധിതോ ഭ്രാതൃഃ സൗഭ്രാത്രമനുദർശയൻ |
രാമസ്യ ദധിതാ ഭാർയാ നിത്യം പ്രാണസമാ ഹിതാ || 26 ||

ജനകസ്യ കുലേ ജാതാ ദേവമായേവ നിർമ്മിതാ |
സർവ്വലക്ഷണസമ്പന്നാ നാരീണാമുത്തമാ വധുഃ || 27 ||

സീതാപ്യനുഗതാ രാമം ശശിനം രോഹിണീ യഥാ |
പൗരൈരനുഗതോ ദൂരം പിത്രോ ദശരഥേന ച || 28 ||

ശൃങ്ഗവേരപുരേ സൂതം ഗംഗാകുലേ വ്യസർജ്ജയത് |
ഗുഹമാസാദ്യ ധർമ്മാത്മാ നിഷാദാധിപതിം പ്രിയം || 29 ||

ഗുഹേന സഹിതോ രാമോ ലക്ഷ്മണേന ച സീതയാ |
തേ വനേന വനം ഗത്വാ നദീസ്തീർത്വാ ബഹുദകാഃ || 30 ||

ചിത്രകൂടമനുപ്രാപ്യ ഭരദാജസ്യ ശാസനാത് |
രമ്യമാവസഥം കൃത്വാ രമമാണാ വനേ ത്രയഃ || 31 ||

ദേവഗന്ധർവ്വസംകാശാസ്തത്ര തേ ന്യവസൻ സുഖം |
ചിത്രകൂടം ഗതേ രാമേ പുത്രശോകാതുരസ്തദാ || 32 ||

രാജാ ദശരഥഃ സ്വർഗ്ഗം ജഗാമ വിലപൻ സുതം |
ഗതേ തു തസ്മിൻ ഭരതോ വസിഷ്ഠപ്രമുഖൈർഭിജ്ജൈഃ || 33 ||

നിയുജ്യമാനോ രാജ്യായ നൈച്ഛരദ് രാജ്യം മഹാബലഃ |
സ ജഗാമ വനം വീരോ രാമപാദപ്രസാദകഃ || 34 ||

ഗത്വാ തു സ മഹാത്മാനം രാമം സത്യപരാക്രമം |
അയാചദ് ഭ്രാതരം രാമമാർയഭാവപുരസ്കൃതഃ || 35 ||

ത്വമേവ രാജാ ധർമ്മജ്ഞ ഇതി രാമം വചോബ്രവീത് |
രാമോഽപി പരമോദാരഃ സുമുഖഃ സുമഹായശാഃ || 36 ||

ന ചൈച്ഛരത് പിതൃരാദേശാദ് രാജ്യം രാമോ മഹാബലഃ |
പാദുകേ ചാസ്യ രാജ്യായ ന്യാസം ഭത്വാ പുനഃ പുനഃ || 37 ||

നിവർത്തയാമാസ തതോ ഭരതം ഭരതാഗ്രജഃ |
സ കാമമനവാപ്യൈവ രാമപാദാവുപസ്പൃശൻ || 38 ||

നന്ദിഗ്രാമേഽകരോദ് രാജ്യം രാമാഗമനകാംക്ഷയാ |
ഗതേ തു ഭരതേ ശ്രീമാൻ സത്യസന്ധോ ജിതേന്ദ്രിയഃ || 39 ||

രാമസ്തു പുനരാലക്ഷ്യ നാഗരസ്യ ജനസ്യ ച |
തത്രാഗമനമേകാഗ്രോ ഭണ്ഡകാൻ പ്രവിവേശ ഹ || 40 ||

പ്രവിശ്യ തു മഹാരണ്യം രാമോ രാജീവലോചനഃ |
വിരാധം രാക്ഷസം ഹത്വാ ശരഭംഗം ദദർശ ഹ || 41 ||

സുതീക്ഷ്ണം ചാപ്യഗസ്ത്യം ച അഗസ്ത്യഭ്രാതരം തഥാ |
അഗസ്ത്യവചനാച്ചൈവ ജഗ്രാഹൈന്ദ്രം ശരാസനം || 42 ||

ഖഡ്ഗം ച പരമപ്രീതസ്തുണീ ചാക്ഷയസായകൗ |
വസതസ്തസ്യ രാമസ്യ വനേ വനചരൈഃ സഹ || 43 ||

ഋഷയോഽഭയാഗമൻ സർവ്വേ വധായാസുരരക്ഷസാം |
സ തേഷാം പ്രതിശുശ്രാവ രാക്ഷസാനാം തദാ വനേ || 44 ||

പ്രതിജ്ഞാതശ്ച രാമേണ വധഃ സംയതി രക്ഷസാം |
ഋഷീണാമഗ്നികൽപാനാം ഭണ്ഡകാരണ്യവാസിനാം || 45 ||

തേന തത്രൈവ വസതാ ജനസ്ഥാനനിവാസിനീ |
വിരുപിതാ ശൂർപ്പണഖാ രാക്ഷസീ കാമരൂപിണീ || 46 ||

തതഃ ശൂർപ്പണഖാവാക്യാഭ്യുക്താൻ സർവ്വരാക്ഷസാൻ |
ഖരം ത്രിശിരസം ചൈവ ഭൃഷണം ചൈവ രാക്ഷസം || 47 ||

നിജഘാന രണേ രാമസ്തേഷാം ചൈവ പദാനുഗാൻ |
വനേ തസ്മിൻ നിവസതാ ജനസ്ഥാനനിവാസിനാം || 48 ||

രക്ഷസാം നിഹതാന്യാസൻ സഹസ്രാണി ചതുർദ്ദശ |
തതോ ജ്ഞാതിവധം ശ്രുത്വാ രാവണഃ ക്രോധമൂർച്ഛിതഃ || 49 ||

സഹായം വരയാമാസ മാരീചം നാമ രാക്ഷസം |
വാർയമാണഃ സുബഹുശോ മാരീചേന സ രാവണഃ || 50 ||

ന വിരോധോ ബലവതാ ക്ഷമോ രാവണ തേന തേ |
അനാഭ്യത്യ തു തഭാക്യം രാവണഃ കാലചോദിതഃ || 51 ||

ജഗാമ സഹമാരീചസ്തസ്യാശ്രമപദം തദാ |
തേന മായാവിനാ ഭൂരമപവാഹ്യ നൃപാത്മജൗ || 52 ||

ജഹാര ഭാർയാം രാമസ്യ ഗൃധ്രം ഹത്യാ ജടായുഷം |
ഗൃധ്രം ച നിഹതം ഭൃഷ്ട്വാ ഹൃതാം ശ്രുത്വാ ച മൈഥിലീം || 53 ||

രാഘവഃ ശോകസന്തപ്തോ വിലലാപാകുലേന്ദ്രിയഃ |
തതസ്തേനൈവ ശോകേന ഗൃധ്രം ഭൂധ്യാ ജടായുഷം || 54 ||

മാർഗ്ഗമാണോ വനേ സീതാം രാക്ഷസം സന്ദർശ ഹ |
കബന്ധം നാമ രൂപേണ വികൃതം ഘോരദർശനം || 55 ||

തം നിഹത്യ മഹാബാഹുർദ്ദഭാഹ സ്വർഗ്ഗതശ്ച സഃ |
സ ചാസ്യ കഥയാമാസ ശബരീം ധർമ്മചാരിണീം || 56 ||

ശ്രമണാം ധർമ്മനിപുണാമഭിഗച്ഛേതി രാഘവ |
സോഽഭ്യഗച്ഛരന്മാഹാതേജാഃ ശബരീം ശത്രുസുഭനഃ || 57 ||

ശബരീയാ പുജിതഃ സമ്യഗ് രാമോ ദശരഥാത്മജഃ |
പമ്പാതീരേ ഹനുമതാ സംഗതോ വാനരേണ ഹ || 58 ||

ഹനുമദ്വചനാച്ചൈവ സുഗ്രീവേണ സമാഗതഃ |
സുഗ്രീവായ ച തത്സർവ്വം ശംസദ്രാമോ മഹാബലഃ || 59 ||

ആദിതസ്തദ് യഥാവൃത്തം സീതായാശ്ച വിശേഷതഃ |
സുഗ്രീവശ്ചാപി തത്സർവ്വം ശ്രുത്വാ രാമസ്യ വാനരഃ || 60 ||

ചകാര സഖ്യം രാമേണ പ്രീതശ്ചൈവാഗ്നിസാക്ഷികം |
തതോ വാനരരാജേന വൈരാന്യുകഥനം പ്രതി || 61 ||

രാമായാവേദിതം സർവ്വം പ്രണയാദ് ഭൂഃഖിതേന ച |
പ്രതിജ്ഞാതം ച രാമേണ തദാ വാലിവധം പ്രതി || 62 ||

വാലിനശ്ച ബലം തത്ര കഥയാമാസ വാനരഃ |
സുഗ്രീവഃ ശംകിതശ്ചാസീന്നിത്യം വീർയേണ രാഘവേ || 63 ||

രാഘവപ്രത്യയാർത്ഥം തു ഭൂന്ദുഭേഃ കായമുത്തമം |
ദർശയാമാസ സുഗ്രീവോ മഹാപർവ്വതസന്നിഭം || 64 ||

ഉത്സ്മയിത്വാ മഹാബാഹുഃ പ്രേക്ഷ്യ ചാസ്ഥി മഹാബലഃ |
പാദാംഗുഷ്ഠേന ചിക്ഷേപ സമ്പൂർണ്ണം ദശയോജനം || 65 ||

ബിഭേദ ച പുനസ്താലാൻ സപ്തൈകേന മഹേഷുണാ |
ഗിരിം രസാതലം ചൈവ ജനയൻ പ്രത്യയം തദാ || 66 ||

തതഃ പ്രീതമനാസ്തേന വിശ്വസ്തഃ സ മഹാകപിഃ |
കിഷ്കിന്ധാം രാമസഹിതോ ജഗാമ ച ഗുഹാം തദാ || 67 ||

തതോഽഗർജ്ജഭുരിവരഃ സുഗ്രീവോ ഹേമപിംഗളഃ |
തേന നാദേന മഹതാ നിർജ്ജഗാമ ഹരീശ്വരഃ || 68 ||

അനുമാന്യ തദാ താരാം സുഗ്രീവേണ സമാഗതഃ |
നിജഘോന ച തത്രൈനം ശരേണൈകേന രഘവഃ || 69 ||

തതഃ സുഗ്രീവവചനാഭയാ വാലിനമാഹവേ |
സുഗ്രീവമേവ തദ്രാജ്യേ രഘവഃ പ്രത്യുപാദയത് || 70 ||

സ ച സർവ്വ്യാൻ സമാനീയ വാനരാൻ വാനരർഷഭഃ |
ഭിശഃ പ്രസ്ഥാപയാമാസ ഭിദ്യുക്ഷുർജ്ജനകാത്മജാം || 71 ||

തതോ ഗൃധ്രസ്യ വചനാത് സമ്പാതേർഹനുമാൻ ബലീ |
ശതയോജനവിസ്തീർണ്ണം പുഷ്പുവേ ലവണാർണ്ണവം || 72 ||

തത്ര ലംകാം സമാസാദ്യ പുരീം രാവണപാലിതാം |
ദദർശ സീതാം ധ്യായന്തീമശോകവനികാം ഗതാം || 73 ||

നിവേദയിത്പാഭിജ്ഞാനം പ്രവൃത്തിം വിനിവേദ്യ ച |
സമാശ്വാസ്യ ച വൈദേഹീം മർദ്ദയാമാസ തോരണം || 74 ||

പഞ്ച സേനാഗ്രഗാൻ ഹത്യാ സപ്ത മന്ത്രിസൂതാനപി |
ശൂരമക്ഷം ച നിഷ്പിഷ്യ ഗ്രഹണം സമുപാഗമത് || 75 ||

അസ്ത്രേണോന്മുക്തമാത്മാനം ജ്ഞാത്യാ പൈതാമഹാദ് വരാത് |
മർഷയൻ രാക്ഷസാൻ വീരോ യന്ത്രിണസ്താൻ യദ്യച്ഛയാ || 76 ||

തതോ ദശ്യാ പുരീം ലംകാമൃതേ സീതാം ച മൈഥിലീം |
രാമായ പ്രിയമാഖ്യാതും പുനരായാൻമഹാകവിഃ || 77 ||

സോഽഭിഗമ്യ മഹാത്മാനം കൃത്യാ രാമം പ്രദക്ഷിണം |
ന്യവേദയദമേയാത്മാ ദൃഷ്ട്വാ സീതേതി തത്ത്വതഃ || 78 ||

തതഃ സുഗ്രീവസഹിതോ ഗത്വാ തീരം മഹോദധേഃ |
സമുദ്രം ക്ഷോഭയാമാസ ശരൈരാദിത്യസന്നിഭൈഃ || 79 ||

ദർശയാമാസ ചാത്മാനം സമുദ്രഃ സരിതാം പതിഃ |
സമുദ്രവചനാച്ചൈവ നലം സേതുമകാരയത് || 80 ||

തേന ഗത്വാ പുരീം ലംകാം ഹത്വാ രാവണമാഹവേ |
രാമഃ സീതാമനുപ്രാപ്യ പരാം വ്രീഡാമുപാഗമത് || 81 ||

താമുവാച തതോ രാമഃ പരുഷം ജനസംസദി |
അമൃഷ്യമാണാ സാ സീതാ വിവേശ ജലനം സതീ || 82 ||

തതോഽഗ്നിവചനാത് സീതാം ജ്ഞാത്വാ വിഗതകർമ്മശാം |
കർമ്മണാ തേന മഹതാ ശ്രൈലോക്യം സചരാചരം || 83 ||

സദേവർഷിഗണം തുഷ്ടം രാഘവസ്യ മഹാത്മനഃ |
ബഭൗ രാമഃ സബ്രഹ്മ്യഷ്ടഃ പുജിതഃ സർവ്വദൈവതൈഃ || 84 ||

അഭിഷിച്യ ച ലംകായാം രാക്ഷസേന്ദ്രം വിഭീഷണം |
കൃതകൃത്യസ്തദാ രാമോ വിജ്ഞഃ പ്രമുഖോദ ഹ || 85 ||

ദേവതാഭ്യോ വരം പ്രാപ്യ സമുത്ഥാപ്യ ച വാനരാൻ |
അയോധ്യാം പ്രസ്ഥിതോ രാമഃ പുഷ്പകേണ സുഹൃദ്യുതഃ || 86 ||

ഭരദ്വാജാശ്രമം ഗത്വാ രാമഃ സത്യപരാക്രമഃ |
ഭരതസ്യാന്തികേ രാമോ ഹനുമന്തം വ്യസർജ്ജയത് || 87 ||

പുനരാഖ്യായികാം ജൽപൻ സുഗ്രീവസഹിതസ്തദാ |
പുഷ്പകം തത് സമാരുഹ്യ നന്ദിഗ്രാമം യയൗ തദാ || 88 ||

നന്ദിഗ്രാമേ ജടാം ഹിത്വാ ഭ്രാത്യഭിഃ സഹിതോഽനഘഃ |
രാമഃ സീതാമനുപ്രാപ്യ രാജ്യം പുനരവാപ്തവാൻ || 89 ||

പ്രഹൃഷ്ടോമുദിതോ ലോകസ്തുഷ്ടഃ പുഷ്ടഃ സുധാർമ്മികഃ |
നിരാമയോ ഹൃരോഗശ്ച ദുർഭിക്ഷഭയവർജ്ജിതഃ || 90 ||

ന പുത്രമരണം കിഞ്ചിദ് ഭക്ഷ്യന്തി പുരുഷാഃ ക്വചിത് |
നാർയശ്ചാവിധവാ നിത്യം ഭവിഷ്യന്തി പതിവ്രതാഃ || 91 ||

ന ചാഗ്നിജം ഭയം കിഞ്ചിന്നാപ്സു മജ്ജന്തി ജന്തവഃ |
ന വാതജം ഭയം കിഞ്ചിന്നാപി ജരകൃതം തഥാ || 92 ||

ന ചാപി ക്ഷുഭ്ഭയം തത്ര ന തസ്കരഭയം തഥാ |
നഗരാണി ച രാഷ്ട്രാണി ധനധാന്യയുതാനി ച || 93 ||

നിത്യം പ്രമുദിതാഃ സർവ്വേ യഥാ കൃതയുഗേ തഥാ |
അശ്വമേധശതൈരിഷ്ട്വാ തഥാ ബഹുസുവർണ്ണകൈഃ || 94 ||

ഗവാം കോട്യയുതം ഭത്വാ വിഭദ്ഭ്യോ വിധിപൂർവ്വകം |
അസംഖ്യേയം ധനം ഭത്വാ ബ്രഹ്മണേഭ്യോ മഹായശാഃ || 95 ||

രാജവംശാഞ്ചരതഗുണാൻ സ്ഥാപയിഷ്യതി രാഘവഃ |
ചാതുർവ്വർണ്യം ച ലോകേഽസ്ഥിൻ സ്വേ സ്വേ ധർമ്മേ നിയോക്ഷ്യതി || 96 ||

ഭഗവർഷസഹസ്രാണി ഭഗവർഷശതാനി ച |
രാമോ രാജ്യമുപാസിത്വാ ബ്രഹ്മലോകം പ്രയാസ്യതി || 97 ||

ഇദം പവിത്രം പാപഘ്നം പുണ്യം വേദൈശ്ച സമ്മിതം |
യഃ പഠേദ് രാമചരിതം സർവ്വപാപൈഃ പ്രമുച്യതേ || 98 ||

ഏതദാഖ്യാനമായുഷ്യം പഠൻ രാമായണം നരഃ |
സപുത്രപൗത്രഃ സഗണഃ പ്രേത്യ സ്വർഗ്ഗേ മഹീയതേ || 99 ||

പഠൻ ഭിജോ വാഗ്യഷഭത്വമീയാത്
സ്യാത് ക്ഷത്രിയോ ഭൂമിപതിത്വമീയാത് |
വണിഗ്ജനഃ പണ്യഫലത്വമീയാ-
ജ്ജനശ്ച ശുഭ്രോഽപി മഹത്വമീയാത് || 100 ||

|| ശ്രീമദ്രാമായണ പാരായണ സമാപനേ അനുസന്ധേയ ശ്ലോകക്രമഃ ||

ഏവമേതത്പുരാവൃത്തമാഖ്യാനം ഭദ്രമസ്തു വഃ |
പ്രവ്യാഹരത വിസ്രബ്ധം ബലം വിഷ്ണോഃ പ്രവർദ്ധതാം || 1 ||

ലാഭസ്തേഷാം ജയസ്തേഷാം കൃതസ്തേഷാം പരാഭവഃ |
യേഷാമിന്ദീവരശ്യാമോ ഹൃദയേ സുപ്രതിഷ്ഠിതഃ || 2 ||

കാലേ വർഷതു പർജ്ജന്യഃ പൃഥിവീ സസ്യശാലിനീ |
ദേശോഽയം ക്ഷോഭരഹിതോ ബ്രാഹ്മണാഃ സന്തു നിർഭയാഃ || 3 ||

കാവേരീ വർദ്ധതാം കാലേ കാലേ വർഷതു വാസവഃ |
ശ്രീരംഗനാഥോ ജയതു ശ്രീരംഗശ്രീശ്ച വർദ്ധതാം || 4 ||

ന്ധസ്തി പ്രജാഭ്യഃ പരിപാലയന്താം
ന്യായേന മാർഗ്ഗേണ മഹീം മഹീശാഃ |
ഗോബ്രാഹ്മണേഭ്യഃ ശുഭമസ്തു നിത്യം
ലോകാഃ സമസ്താഃ സുഖിനോ ഭവന്തു || 5 ||

മംഗളം കോസലേന്ദ്രായ മഹനീയഗുണാബ്ധയേ |
ചക്രവർത്തിതനുജായ സാർവ്വഭൗമായ മംഗളം || 6 ||

വേദവേദാന്തവേദ്യായ മേഘശ്യാമലമൂർത്തയേ |
പുംസാം മോഹനരൂപായ പുണ്യശ്ലോകായ മംഗളം || 7 ||

വിശ്വാമിത്രാന്തരംഗായ മിഥിലാനഗരീപതേഃ |
ഭാഗ്യാനാം പരിപാകായ ഭവ്യരൂപായ മംഗളം || 8 ||

പിതൃഭക്തായ സതതം ഭ്രാതൃഭിഃ സഹ സീതയാ |
നന്ദിതാഖിലലോകായ രാമഭദ്രായ മംഗളം || 9 ||

ത്യക്തസാകേതവാസായ ചിത്രകൂടവിഹാരിണേ |
സേവ്യായ സർവ്വയമിനാം ധീരോദാരായ മംഗളം || 10 ||

സൗമിത്രിണാ ച ജാനക്യാ ചാപബാണാസിധാരിണേ |
സംസേവ്യായ സദാ ഭക്ത്യാ സ്വാമിനേ മമ മംഗളം || 11 ||

ദണ്ഡകാരണ്യവാസായ ഖണ്ഡിതാമരശത്രവേ |
ഗൃധ്രരാജായ ഭക്തായ മുക്തിദായാസ്തു മംഗളം || 12 ||

സാദരം ശബരീദത്തഫലമൂലാഭിലാഷിണേ |
സൗലഭ്യപരിപൂർണ്ണായ സത്തോദ്രിക്തായ മംഗളം || 13 ||

ഹനുമത്സമവേതായ ഹരീശാഭീഷ്ടദായിനേ |
വാലിപ്രഥമനായാസ്തു മഹാധീരായ മംഗളം || 14 ||

ശ്രീമതേ രഘുവീരായ സേതുല്പംഘിതസിന്ധവേ |
ജിതരാക്ഷസരാജായ രണധീരായ മംഗളം || 15 ||

ആസാദ്യ നഗരീം ദിവ്യാം അഭിഷിക്തായ സീതയാ |
രാജാധിരാജരാജായ രാമഭദ്രായ മംഗളം || 16 ||

മംഗളാശാസനപരൈർമ്മദാചാർയപുരോഗമൈഃ |
സർവ്വൈശ്വ പൂർവ്വൈരാചാർയൈഃ സത്കൃതായാസ്തു മംഗളം || 17 ||

കായേന വാചാ മനസേന്ദ്രിയൈർവ്യാ
ബുദ്ധ്യാffത്മനാ വാ പ്രകൃതേഃ സ്വഭാവാത് |
കരോമി യദ്യത് സകലം പരസ്ഥൈ
നാരായണായേതി സമർപ്പയാമി || 18 ||

|| ഇതി ശ്രീ സംക്ഷേപരാമായണം സംപൂർണ്ണം ||